

volum de correccions s'ha incrementat de forma considerable.

Durant el segon semestre d'enguany es posarà en marxa una **campanya de dinamització lingüística** per afavorir l'activitat de les empreses de disseny i comunicació.

Finalment, des del Departament de Patrimoni Cultural es treballa sobre el patrimoni immaterial. Es vol destacar especialment el projecte que s'està portant a terme d'exposició virtual dedicada enterament a la COVID-19, però que també analitza en clau de present, passat i futur el món de les pandèmies i la seva relació amb el país. El seu nom és *L'Andorra resilient*. Es tracta d'una mostra de participació ciutadana plantejada en col·laboració amb la Secretaria d'Estat d'Igualtat i Participació Ciutadana.

Encamp, 13 de juliol del 2020

Montserrat Planelles Agramunt
Directora del Departament de Promoció Cultural
Xavier Llovera Massana
Director del Departament de Patrimoni Cultural
Joan Sans Urgell
Director del Departament de Política Lingüística

Edicte

La síndica general, d'acord amb les previsions de l'article 90 del Reglament del Consell General,

Disposa

Publicar la resposta del Govern a les preguntes formulades per la M. I. Sra. Susanna Vela Palomares, consellera general del Grup Parlamentari Socialdemòcrata, per escrit de data 4 de juny del 2020, relatives a **la presa de temperatura per part de comerços, llocs de treball i altres establiments**, i publicades en el Butlletí del Consell General número 41/2020, del 5 de juny.

Tot el que es fa públic per a general coneixement i efectes.

Casa de la Vall, 17 de juliol del 2020

Roser Suñé Pascuet
Síndica General

Ministeri de Salut Pregunta amb resposta escrita del Govern (reg. núm. 0356)

Pregunta amb resposta escrita del Govern relativa a la presa de temperatura per part de comerços, llocs de treball i altres establiments, formulada per la M. I. Sra. Susana Vela Palomares, consellera general del Grup Parlamentari Socialdemòcrata.

Es demana:

1. Quin ha estat i és el criteri del Govern en aquest tipus d'actuacions?

Durant tota la pandèmia, el Govern ha establert la normativa necessària per dictar les mesures organitzatives i de protecció davant de la situació d'emergència, i ha emès notes informatives i avisos amb les recomanacions que cal seguir per contenir la propagació del virus, tant per als ciutadans com per a les empreses.

En cap moment no s'ha establert com a obligació o s'ha inclòs com a recomanació per detectar contagis la presa de la temperatura corporal per a l'accés dels clients als d'establiments. Des del punt de vista de la salut pública, no seria una mesura adequada donat que la febre no és un símptoma que determini la infecció per la COVID-19.

Així, hi ha un percentatge de persones contagiades asimptomàtiques que no presenten febre; la febre no sempre és un dels símptomes presents en pacients simptomàtics, en particular en els primers estadis del desenvolupament de la malaltia, i, d'altra banda, pot haver-hi persones que presentin temperatures elevades per causes alienes al coronavirus.

El Govern ha fomentat altres mesures de protecció que sí que tenen evidència d'efectivitat, com poden ser les mesures de distanciament social, els grups de convivència, la higiene de mans, la neteja i desinfecció de les superfícies de contacte i l'ús de les mascaretes. En aquest sentit, s'adjunta un tall de la roda de premsa del 28 de maig en què el ministre de Salut indica que prendre la temperatura abans d'entrar a un establiment pot generar una falsa sensació de seguretat:

<https://www.andorradifusio.ad/noticies/ministre-salut-considera-prendre-temperatura-abans>

Per altra banda, l'Agència Andorrana de Protecció de Dades va emetre una nota informativa, tal com van fer altres agències de protecció de dades d'altres països, que conclouia que la presa de temperatura a clients d'establiments comercials i allotjaments

turístics entrava en conflicte amb la normativa andorrana de protecció de dades.

2. Quin és l'abast legal d'aquestes actuacions i a on han estat publicades?

El Govern no ha regulat ni ha publicat recomanacions per a aquest tipus d'actuacions durant la situació d'emergència sanitària causada per la pandèmia de SARS-CoV-2; per tant, el seu abast legal hauria de ser analitzat segons el que s'estableix en la legislació següent:

- Constitució del Principat d'Andorra.
- Llei 15/2003, del 18 de desembre, qualificada de protecció de dades personals.
- Decret del 9-06-2010 d'aprovació del Reglament de l'Agència Andorrana de Protecció de Dades.

S'adjunta la Nota informativa emesa per l'Agència Andorrana de Protecció de Dades (APDA) que analitza la legitimitat de la presa de temperatura a clients d'establiments comercials i allotjaments turístics (vegeu l'annex 1: Nota informativa APDA).

Andorra la Vella, 16 de juliol del 2020

Joan Martínez Benazet
Ministre de Salut

NOTA INFORMATIVA SOBRE LA LEGITIMITAT DE LA PRESA DE TEMPERATURA A CLIENTS D'ESTABLIMENTS COMERCIALS I ALLOTJAMENTS TURÍSTICS.

QÜESTIÓ

És legítima la presa de temperatura corporal de clients per tal de permetre'n l'entrada a establiments comercials i a allotjaments turístics?

NORMATIVA APLICABLE

- Constitució del Principat d'Andorra, (BOPA núm. 24, de 04-05-93)
- Llei 15/2003, del 18 de desembre, Qualificada de Protecció de Dades Personals
- Decret del 9-06-2010 d'aprovació del Reglament de l'Agència Andorrana de Protecció de Dades.

CONSIDERACIONS

1) La legitimitat del tractament de dades.

La normativa andorrana defineix com a tractament de dades «*tota operació aplicada o realitzada sobre dades personals, sigui o no sigui de forma automatitzada*» (art. 3 Llei 15/2003) com són la recollida, el registre, l'organització, la conservació, l'elaboració o la modificació, extracció, consulta, utilització, comunicació per transmissió, difusió o qualsevol altra forma que en faciliti l'accés, la comparació o la interconnexió, el bloqueig, la supressió o la destrucció (art. 5 del Reglament).

El dret a la protecció de dades és un dret reconegut per la Constitució andorrana i si la nostra normativa engloba **qualsevol tractament de dades com a digne de protecció, la presa de temperatura corporal dels clients d'un establiment comercial o turístic serà il·legítima si no es compleixen amb les disposicions previstes per aquesta normativa**, independentment si s'utilitzen mitjans electrònics (com per exemple, càmeres tèrmiques) o tradicionals per la presa de la temperatura.

Així doncs, tal com preveu la llei de protecció de dades, la presa de temperatura **només serà legítima si:**

- Es disposa del **consentiment exprés** de la persona afectada, o bé
- Es tracti d'una **obligació legal** concreta imposada per l'autoritat sanitària.

D'una anàlisi de la normativa que ha emès el Ministeri de Salut durant les darreres setmanes arran de la presa de mesures excepcionals arran de la crisi de la COVID-19, **no trobem cap menció concreta a una obligació dels comerços o establiments turístics a controlar la temperatura de la seva clientela o la de garantir que els clients que accedeixin als seus establiments no presentin símptomes** (com sí que trobem mencions a què els empresaris han de controlar que els seus treballadors no presentin símptomes o que els alumnes amb febre o similars no acudeixin als centres escolars).

L'única menció que trobem és a l'[Avis del 26-3-2020 referent a les recomanacions per fer front a la infecció pel nou coronavirus \(SARS-CoV-2\), en relació amb les mesures excepcionals que s'han d'aplicar en el moment d'anar a comprar](#) i diu així:

«El Ministre de Salut informa sobre les recomanacions en relació a les mesures excepcionals que s'han d'aplicar en el moment d'anar a comprar. A més de seguir les normes generals de seguretat alimentària i les normes de prevenció de la malaltia que facilitin les autoritats competents, per anar a comprar els aliments amb seguretat cal tenir en compte les recomanacions següents:

És important que no sortiu si teniu símptomes respiratoris o febre. En aquests casos demaneu ajuda a algú perquè vagi a comprar per vosaltres i eviteu qualsevol contacte amb altres persones.».

Velem doncs com aquesta recomanació, que no decret, va adreçada, no als responsables d'establiments comercials, sinó als propis usuaris dels mateixos així que podríem afirmar que l'autoritat competent no ha dictat cap norma legal que empari la presa de temperatura per permetre l'entrada d'establiments comercials. Així doncs, tal presa de temperatura només podrà dur-se a terme si es disposa del consentiment de la persona interessada.

Tal com estableix la normativa andorrana, el consentiment serà *«tota la manifestació*

de voluntat que sigui lliure específica, clara, indubtable i informada, mitjançant la qual l'interessat consenti el tractament de dades personals que l'afectin» (art. 5 del Reglament). Aquesta manifestació informada passarà perquè la persona interessada sigui informada de les circumstàncies següents:

- a) Identitat del responsable del tractament.*
- b) Finalitat del tractament de les dades sol·licitades.*
- c) Destinataris o tipus de destinataris de les dades.*
- d) Drets d'accés, rectificació i supressió de les seves dades i com pot exercir-los.*
- e) Del seu dret a no atorgar el consentiment per al tractament de les dades, i de les conseqüències de no atorgar-lo»(art. 13 de la Llei 15/2003).*

Així, la persona interessada, un cop informada d'aquestes circumstàncies podrà consentir lliurement al tractament de les seves dades personals.

2) Proporcionalitat, adequació i eficàcia de la mesura:

D'acord amb l'art. 6 del Reglament:

«Perquè es puguin recollir i es puguin tractar, les dades personals han de ser obligatòriament i en tot cas:

- 1. obtingudes i tractades de manera lleial i lícita;*
- 2. recollides per a finalitats determinades, explícites i legítimes i no ser tractades posteriorment de manera incompatible amb aquestes finalitats;*
- 3. adequades, pertinents i no excessives en relació amb les finalitats per a les quals són recollides i per a les quals posteriorment es tracten;*
- 4. exactes i, quan sigui necessari, actualitzades; cal prendre totes les mesures raonables perquè les dades inexactes o incompletes respecte a les finalitats per a les quals s'han recollit, o per a les quals s'han tractat posteriorment, siguin suprimides o rectificades;*
- 5. conservades sota una forma que permeti la identificació de les persones interessades durant un període que no sigui superior al necessari per a les finalitats per a les quals s'han recollit o per a les quals es tractin posteriorment.*

El compliment de les obligacions precedents recau sobre el responsable del tractament, del qual s'ha d'indicar clarament el nom o la raó social quan es faci la recollida de les dades.».

Així doncs hem d'analitzar si la presa de temperatura és una mesura adequada, pertinent i no excessiva en relació amb la prevenció de la pandèmia de la COVID-19.

El Grup de Treball de l'Article 29 senyalà que qualsevol tractament de dades personals, amb independència de quina base legal tinguessin els mateixos, suposava la necessitat de dur a terme una avaluació de proporcionalitat per tal de comprovar si aquell tractament concret era necessari i adequat per assolir l'interès legítim buscat i si les mesures adoptades impliquessin una intromissió mínima als drets a la vida privada i al secret.

Així doncs convé afirmar que el dret a la protecció de dades no és un dret absolut sinó que ha de valorar-se en funció a la seva funció a la societat i ponderar-lo amb altres drets fonamentals en base al principi de proporcionalitat.

Per això durem a terme un test de proporcionalitat en el que analitzarem:

- **La legitimitat de la mesura.** Abans d'analitzar si la mesura és proporcional o no convindrà provar que el responsable de tractament està legitimat a dur a terme aquesta privació de drets. Com s'ha analitzat en l'apartat anterior, l'única legitimitat que podria emparar aquesta recollida seria que es disposés del consentiment exprés dels interessats per a aquesta recollida.
- **La idoneïtat de la mesura.** En el cas que ens ocupa la problemàtica rau que la presa de temperatura no és la mesura més idònia per a la finalitat buscada ja que la febre no és un símptoma que determini la infecció per COVID-19 o no. Al tractar-se d'una mesura que pot suposar una limitació de drets fonamentals la interpretació sobre la idoneïtat ha de ser més restrictiva i exigent.
- **La necessàrietat de la mesura.** La mesura de prendre la temperatura no és necessària per assolir la finalitat buscada ja que existeixen altres mesures menys lesives que puguin aconseguir el mateix resultat. Per exemple, en el cas d'establiments turístics com són els hotels, la presa de temperatura es podria substituir per una declaració de corresponsabilitat voluntària signada pel propi interessat.
- **La valoració del risc.** En el cas presentat a més a més d'un risc evident per a la privacitat de l'interessat detectem que la mesura plantejada podria suposar una altra vulneració d'un dret constitucional com és el de la igualtat, ja que condicionar l'entrada a un establiment en base a la temperatura corporal dels potencials clients derivarien en tractes discriminatoris.

Per tot això podem afirmar que la mesura descrita **no és proporcional** i per tant, resulta incompatible amb la normativa andorrana de protecció de dades.

CONCLUSIÓ

La presa de temperatura en establiments comercials i d'allotjament turístic entra en conflicte amb la normativa andorrana de protecció de dades ja que es tracta d'una mesura il·lícita que no s'empara en cap norma legal i suposa un tractament de dades desproporcionat a la finalitat perseguida.